

WWW.KETAB.IR

سرشناسه	: آهنگران، روح الله . -
عنوان	: آداب اسلامی در شبکه های اجتماعی
تکرار نام پدیدآور	: روح الله آهنگران
مشخصات نشر	: قم، ابتکار دانش، ۱۳۹۵
مشخصات ظاهری	: ۳۳۲ ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۱۱۱-۴۵۵-۷
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: کتابنامه: ص ۳۲۹ - ۳۳۲، همچنین به صورت زیر نویس
موضوع	: شبکه های اجتماعی
موضوع	: فضای مجازی - جنبه های مذهبی - اسلام
موضوع	: شبکه های اجتماعی پیوسته - جنبه های مذهبی
موضوع	: انحرافات اجتماعی - جنبه های مذهبی - اسلام
موضوع	: انحرافات اجتماعی - پیشگیری
رده بندی کنگره	: ۱۳۹۵، ۹۴ / ۷۴۱ HM
رده بندی دیویی	: ۳۰۲ / ۴
شماره کتابشناسی ملی	: ۳۹۲۳۷۹۹

آداب اسلامی در شبکه های اجتماعی

✦ مؤلف: روح الله آهنگران

ناشر: ابتکار دانش

لیتوگرافی: ترام اسکندر

چاپ: طاها

شمارگان: ۲۵۰ نسخه

نوبت چاپ: اول، ۱۳۹۵

قطع: وزیری

قیمت: ۱۹۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۱۱۱-۴۵۵-۷

❖ کلیه حقوق این اثر برای مؤلف محفوظ است

دفتر نشر: قم، خیابان شهداء، کوچه ۲۸، کوچه جلالزاده، فرعی اول سمت راست، پلاک ۶۹، تلفن: ۳۷۷۴۶۵۶۷

آداب اسلامی در شبکه‌های اجتماعی

روح الله آهنگران

فهرست مطالب

۹		سرآغاز
۱۳		بخش اول: فضای سایبری
۱۵		فصل اول: تعریف فضای مجازی
۱۸		پیش نیاز فضای سایبری
۲۴		روابط انسانی
۲۷		فصل دوم: پیشینه شبکه‌های اجتماعی
۳۰		معرفی اجمالی شبکه‌های اجتماعی امروزه
۳۷		فصل سوم: جنگ سایبری در فضای مجازی
۴۱		تهدیدهای پیش رو در جنگ سایبری
۴۲		علل وقوع جنگ‌های سایبری
۴۳		بخش دوم: آداب و اخلاق در شبکه‌های اجتماعی
۴۵		فصل اول: تعریف اخلاق
۴۸		تعریف آداب
۵۰		تفاوت آداب با اخلاق
۵۵		فصل دوم: آداب پیام گذاشتن در شبکه‌های اجتماعی
۵۶		تعیین هدف
۵۷		اقسام هدف
۵۹		آداب دوست‌یابی در شبکه‌های اجتماعی
۸۷		فصل سوم: فرآیند تولید محتوای اسلامی در شبکه‌های اجتماعی
۱۰۹		فصل چهارم: عدم انتشار محتویات ممنوعه
۱۴۴		انواع شایعه

۱۴۸	عوامل شایعه پراکنی
۱۵۰	راهکار مقابله با شایعه
۱۵۶	انواع تفاخر در شبکه‌های اجتماعی
۱۷۱	درمان فخرفروشی
۱۷۴	علل پیدایش مدگرایی
۱۷۵	آثار مدگرایی
۱۷۶	نقد و بررسی مدگرایی
۱۷۹	نگاه اسلام به مدگرایی
۱۸۱	متغیرهای مدگرایی
۱۸۱	زمان
۱۸۲	موقعیت فردی
۱۸۳	موقعیت اجتماعی
۱۸۴	میزان سن
۱۸۶	عرف عاقلانه
۱۸۷	مطابقت با جنسیت
۱۸۷	پرهیز از تشبیه به کفار
۱۹۰	مدگرایی در شبکه‌های اجتماعی
۱۹۶	پیامدهای منفی تبرج گرایی در جامعه
۲۰۱	تبرج‌گرایی از منظر اسلام
۲۰۲	انواع جلوه‌گری زنان
۲۰۶	چگونگی گسترش تبرج گرایی
۲۱۷	جلوه‌گری چادری‌ها
۲۲۰	ارتباط زنای ذهنی با تبرج گرایی
۲۲۴	چگونگی مجادله احسن
۲۲۴	شرایط مجادله احسن
۲۲۵	تفاوت مناظره و مباحثه با مجادله

۲۲۹	بخش سوم: آفات در شبکه‌های اجتماعی
۲۳۱	فصل اول: عکس‌های سلفی
۲۳۲	چیستی سلفی
۲۳۳	انواع سلفی
۲۳۴	علت گرایش به عکس‌های سلفی
۲۳۹	فصل دوم: پدیده لایک گرفتن
۲۴۰	لایک‌های بی‌خاصیت
۲۴۲	لایک در پرتو امنیت روانی و اجتماعی
۲۴۵	فصل سوم: پدیده دعوت به چالش
۲۴۶	نمونه‌هایی از چالش‌های غیر مفید
۲۴۹	نمونه‌هایی از چالش‌های مفید
۲۵۳	فصل چهارم: اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی
۲۵۶	مضرات اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی
۲۶۳	بخش چهارم: اسلام هراسی
۲۶۷	فصل اول: دلایل و زمینه‌های تاریخی برای اسلام هراسی
۲۶۸	الف) بستر تاریخی:
۲۷۰	ب) اهمیت یافتن اسلام نزد عموم غربی‌ها:
۲۷۲	ج) هراس اروپائیان از اسلام سیاسی:
۲۷۳	د) اقدامات خشونت‌آمیز مسلمانان تند رو:
۲۷۶	ه) ترویج کنندگان اسلام ستیزی در جوامع اروپایی:
۲۸۱	فصل دوم: اهداف مغرضانه در تخریب اسلام در شبکه‌های اجتماعی
۲۸۲	بیهوده و خرافاتی نشان دادن دین
۲۸۳	استبدادی نشان دادن دین
۲۸۷	ضدپیشرفت نشان دادن دین
۲۸۹	علل واماندگی
۲۹۰	علل پیشرفت جوامع غربی

۲۹۳	فصل سوم: راه کار برای مقابله با اسلام هراسی
۲۹۴	حضور مؤمنان در عرصه‌ی مجازی:
۲۹۴	ایجاد شبکه‌های اجتماعی بومی:
۲۹۵	آموزش و تربیت:
۲۹۵	اقدامات امنیتی و اطلاعاتی:
۲۹۵	ایجاد امنیت شخصی:
۲۹۷	بخش پنجم: خاتمه
۲۹۹	فصل اول: دیدگاه مقام معظم رهبری (حفظه الله) در مورد فضای مجازی
۳۰۰	ضرورت حضور حوزویان در این عرصه:
۳۰۳	حساسیت داشتن نسبت به نانوای فرهنگی:
۳۰۴	اهتمام و توجه داشتن به بُعد فرهنگی:
۳۰۷	فصل دوم: احکام شرعی مراجع جهت استفاده از شبکه‌های اجتماعی
۳۱۱	نمایه‌های آیات و روایات
۳۲۹	فهرست منابع

سرآغاز

حمد و ستایش خداوندی را سزااست که پیامبران و ائمه هدی علیهم السلام را فرستاد تا بشر را از گمراهی و نادانی رهایی بخشند و به سوی کمال و سعادت جاودانه رهنمون گردند. و درود بی پایان بر آخرین پیامبر صلی الله علیه و آله و خاندان وحی، که حاملان رسالت و قافله سالاران انسان هainد و در سایه سار خُلق عظیم خاتم النبیین، انسان‌ها را در همه ابعاد زندگی دنیوی و اخروی هدایت کرده‌اند و همیشه در تلاش بوده‌اند که رفتارهای جوامع بشری بر پایه اخلاق و رعایت آداب همگون گردد.

جامعه انسانی هر یک به گونه‌ای در تلاش هستند تا شرایطی را فراهم آورند که در سایه آن، انسان‌های دیگر، زندگی و حیات بالنده و پویایی داشته باشند. علیرغم تفاوت‌های فراوان در شیوه‌ها، در صدد بهتر نمودن مناسبات اجتماعی و روابط انسان‌ها می‌باشند. این نظام ارزشی و اخلاقی زمانی محقق می‌گردد که پشتوانه آن، قانون و سنت‌های صالحه باشد. از همین رو در قانون‌گذاری چارچوب اخلاق و شکل‌گیری آداب اجتماعی، زمانی ملموس می‌گردد که چنین قوانین مبتنی بر شناخت صحیح از انسان و درک عمیق هستی‌شناسی باشد.

این نگاه، هر چند خلاصه در روابط اجتماعی نمی‌شود اما امروزه به جهت بیراهه رفتن بنیاد اخلاقی و ارزش‌شناسی، می‌بایست قوانینی را مد نظر قرار گرفت که نقش بسزایی در تکامل آداب و منش رفتاری آدمیان را ایفا کند و معیذاً بهتر است از قوانینی الگو گرفت که در پرتو انسان‌شناسی، نقصی در آن نباشد و بهترین قانون در این زمینه، قانونی است که از وحی الهی سرچشمه گرفته تا سعادت بشریت را تضمین نماید.

در کنار تغییرات محسوس مناسبات اجتماعی، رشد سریع علم و فن‌آوری به خصوص

در دهه‌های اخیر موجب گردیده که معاشرت‌های انسانی از حالت حقیقی خود بیرون رفته و راه به سوی دنیای مجازی گذاشته است. دین مبین اسلام برای هر دو عرصه (حقیقی مجازی) روابط اجتماعی، برنامه داشته و فرآیندی معقول طرح ریزی نموده و راهکار ارائه داده است. اگر چه با ظهور شبکه‌های اجتماعی، بنیادهای اخلاقی مورد تهدید قرار گرفته اما چنانچه بر اساس قواعد اخلاقی اسلام پیش برویم، بدون شک این تهدید تبدیل به فرصت خواهد گردید.

ارکان اصلی شکل دهی به هویت اجتماعی یک جامعه عبارتند از: باورها، ارزش‌ها و سبک زندگی که تمایزات و تفاوت‌های جوامع مختلف نیز به همین سه مؤلفه عمده، بازگشت می‌کند.

هر جامعه‌ای زمانی می‌تواند ثمره و محصول باورها و ارزش‌های خود را به دیگران نشان دهد که سبک زندگی او متناسب با باورها و ارزش‌هایش شکل یافته باشد.

جامعه کنونی ما متأسفانه نتوانسته است میان باورهای بنیادین و ارزش‌های اصیل اسلامی از یک طرف و سبک زندگی خود در حوزه‌های مختلف اجتماعی، ارتباطی معنادار و وثیق ایجاد کند. سبک زندگی ما در بسیاری از موارد متأثر از آداب و رسوم غیر اسلامی و به یک معنی ضد اسلامی است. علل این گسست و شکاف میان ارزش‌ها و سبک زندگی در جای خود قابل بررسی است؛ اما به نظر می‌رسد مهمترین چرایی این علل، عامل شناختی است. یعنی بسیاری از افراد جامعه چون آگاهی لازم از آداب و سبک زندگی اسلامی ندارند، به همین دلیل در شیوه رفتاری و سبک سلوکی خود، آنها را به کار نمی‌گیرند.

از همین رو به جهت عدم اطلاع جوانان از سبک زندگی اسلامی که یکی از مصادیق آن شبکه‌های اجتماعی است، پای به سوی انحراف گذاشته و هر روزه از آداب اسلامی در شبکه‌های اجتماعی دورتر گشته‌اند. بنابراین لازم دیدم درباره شبکه‌های اجتماعی و رعایت آداب اسلامی و به کارگیری آن در فضای مجازی، کتابی مجزا نگارش کرده و به صورت تخصصی، آداب اسلامی را در شبکه‌های اجتماعی، کاربردی و پیاده‌سازی گردانیم.

خدای بزرگ را سپاسگذارم که توفیق ویژه‌اش را نصیب این بنده کرد تا به رغم بضاعت ناچیز، کتاب آداب اسلامی در شبکه‌های اجتماعی را نگارش کرده تا مورد استفاده همه خوانندگان عزیز، قرار بگیرد.

امیدوارم با رعایت این آداب در شبکه‌های اجتماعی و به کارگیری نکات و فرمایشات ائمه معصومین علیهم‌السلام در رعایت اخلاق و تعالی آداب در فضای مجازی، شاهد ترویج سبک زندگی اسلامی در چنین فضاهایی باشیم و بر اساس مراعات این قواعد، توجهات و رضایت حضرت بقیه‌ا... الاعظم را کسب نمایم.

انشاء الله

العبد الاحقر

روح ا... آهنگران

شهر رمضان المبارک ۱۴۳۶ ه. ق.